

Onderwerp

Zienswijze GGD Jaarrekening 2025 en Begroting 2027

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg
Portefeuillehouder C.M.H. Daemen

Collegebesluit 12 mei 2026
Behandeldatum Raad
Status Openbaar

Samenvatting

De raad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op de concept-jaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027 van GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ). De zienswijzen van de 14 gemeenten van de GR worden betrokken in de voorbereiding van de definitieve vaststelling van deze jaarstukken in het Algemeen Bestuur van de GGD op 3 september 2026. We stellen voor in te stemmen met de jaarrekening en het resultaatbestemmingsvoorstel. Daarnaast wordt de raad voorgesteld in te stemmen met de conceptbegroting 2027. Het Algemeen Bestuur van deze Gemeenschappelijke Regeling (GR) weegt deze zienswijze mee bij de vaststelling van de jaarrekening op 2 juli as. en de begroting op 3 september as.

Voorstel

1. De zienswijze over voorliggende concept jaarrekening 2025 en conceptbegroting 2027 GGD Gelderland Zuid vast te stellen waarbij wij het volgende voorstellen:
 - a. In te stemmen met de concept jaarrekening 2025;
 - b. Zienswijze vast te stellen ten aanzien van concept jaarrekening 2025, waarbij het advies van de regionale adviesfunctie wordt overgenomen;
 - c. In te stemmen met het resultaatbestemmingsvoorstel, onder voorbehoud van conforme besluitvorming in het kader van het ontvlechten van de bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ, waarbij € 50.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve en € 500.000 wordt toegevoegd aan de bestemde reserve ontvlechting GGD-VRGZ. Daarnaast wordt € 276.304 opgenomen uit de egalisatiereserve van Veilig Thuis;
 - d. In te stemmen met de conceptbegroting 2027, daarbij gaat het om de volgende belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2026. Na de bezuinigingen van 2026 is dit keer gekozen voor een beperkt aantal uitzettingen;
Autonome ontwikkelingen:
 - Indexering: ophoging van 4.91% ad € 1.564.083 is conform de BRN-richtlijnen (hier zit de indexatie van Veilig Thuis ook in). Wij stellen de raad voor hiermee in te stemmen. Datzelfde geldt voor de uniforme taken die voor elke gemeente afzonderlijk worden bijgesteld;
 - Wet- en regelgeving privacy en informatiebeveiliging: ophoging van € 81.772 voor extra formatie van een privacy officier en managementsoftware;
 - Bijzondere Zorg: ophoging van € 200.000 vanwege blijvende stijging van het aantal trajecten;

- Nu Niet Zwanger: ophoging van € 130.000 (rijksbudget Aanvullend Zorg- en WelzijnsAkkoord/AZWA), meer cliënten door succesvolle aanpak, duurdere anticonceptievormen en nieuw registratiesysteem.

Beleidsmatige ontwikkelingen:

- Toezicht WMO: ophoging van € 102.000 voor een beleidsmedewerker Toezicht en de aanschaf van een nieuw zaaksysteem;
- Indien Veilig Thuis zich zou houden aan de reguliere begrotingssystematiek, zou de bijdrage eenmalig dalen met € 354.000. De GGD voert deze daling in 2027 niet door vanwege een hoge werkvoorraad, een toename aan complexe en acute casuïstiek en een extra teammanager.

Impact op de begroting van de gemeente Nijmegen:

- Het aandeel van de gemeente Nijmegen in het totaalbedrag van zowel de autonome als beleidsmatige ontwikkelingen bedraagt € 846.728.
 - Echter, door een verandering in de verhouding van het aantal inwoners tussen de 14 gemeenten, wordt het bedrag dat de gemeente Nijmegen moet bijdragen in 2027 € 23.293 lager dan in 2026. Daarmee wordt de bijdrage aan de uniforme begroting van de GGD voor de gemeente Nijmegen in 2027 uiteindelijk totaal € 823.435 hoger dan in 2026.
- e. Zienswijze vast te stellen t.a.v. de concept begroting 2027, waarbij het advies van de adviesfunctie wordt overgenomen;
- f. In te stemmen met de concept meerjarenraming;
- g. Zienswijze vast te stellen ten aanzien van concept meerjarenraming.
2. Brief aan het Dagelijks Bestuur van de GGD GZ met de zienswijze op de jaarrekening 2025 en de begroting 2027 van de GGD vast te stellen.

Aanleiding

De GGD Gelderland-Zuid heeft middels twee brieven op 31 maart jl. de concept jaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027 aangeboden aan de gemeenteraad. De raad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op deze stukken, die als bijlagen 3 en 4 zijn bijgevoegd bij dit voorstel. De zienswijzen van de 14 deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling GGD GZ worden betrokken in de voorbereiding van de definitieve vaststelling van deze jaarrekening en begroting in het Algemeen Bestuur van de GGD.

Het Algemeen Bestuur heeft vorig jaar op 4 september 2025 besloten tot een structurele bezuiniging van € 850.000 vanaf de Programmabegroting GGD 2026. Dit boven op een landelijke bezuiniging van ongeveer € 900.000 per jaar en de vermindering van facultatieve taken in sommige gemeenten. Naar aanleiding van dit recente bezuinigingspakket zijn extra bezuinigingen voor 2027 niet passend. GGD vraagt nu om een weloverwogen uitzetting van € 514.000 boven op de indexering.

De GGD heeft in de jaarrekening 2025 uitgebreid verslag gedaan en verantwoording afgelegd over de uniforme taken die zijn uitgevoerd en de inzet die is gepleegd op de verschillende taakvelden. In de conceptbegroting 2027 geeft de GGD op heldere wijze inzicht in de voornemens en hoe zij de doelstellingen gaat uitvoeren. Daarbij is de GGD ook ingegaan op de zienswijzen die de gemeenteraden al hebben ingebracht op de Kaderbrief 2027.

De Adviesfunctie van de regio Nijmegen heeft een adviesrapport uitgebracht over jaarrekening en de begroting (bijlage 2). Wij onderschrijven de bevindingen van de Adviesfunctie en benoemen in de concept zienswijze van de raad ook de belangrijkste adviezen.

Relevante besluitgeschiedenis

Uw raad heeft op 4 februari 2026 de zienswijze op de GGD Kaderbrief 2027 vastgesteld. Deze zienswijze is daar een vervolg op.

Beoogde impact: kaderstelling

Met dit voorstel stelt uw raad zijn zienswijze vast op de jaarrekening 2025 en de conceptbegroting 2027 van de GGD. Binnen het begrotingsprogramma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg zijn de volgende ambities en doelen geformuleerd, waarvoor de GGD de belangrijkste uitvoeringspartner is voor de realisatie van de basisinfrastructuur voor het gezondheidsbeleid, voor wettelijke verplichte taken en voor facultatieve taken.

Ambitie: We hebben wijken met een vitaal & gezond leefklimaat waar inwoners zich thuis voelen en mee kunnen doen.

Ambitie: We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij.

Doelen: We beschermen inwoners tegen infectieziekten, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's.

- We realiseren een preventieve basisinfrastructuur ter bevordering van de Volksgezondheid via een integrale aanpak.
- We verkleinen de gezondheidsverschillen door inwoners met verhoogde gezondheidsrisico's extra te ondersteunen.
- We zorgen dat kinderen en volwassenen zo veel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven en we versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.
- We dragen bij aan een gezonde leefomgeving, zowel in fysiek als sociaal opzicht.

Argumenten

1. a/b/c. Instemmen met de conceptjaarrekening 2025.

De Adviesfunctie GR (bijlage 2) heeft geadviseerd om in te stemmen met de jaarrekening en het resultaatbestemmingsvoorstel. Wij nemen dit advies over. Belangrijkste inhoudelijke punt is dat de GGD in 2025 een positief resultaat van € 550.000 gerealiseerd heeft. Dit komt grotendeels doordat de GGD geen geld mocht doorbelasten aan de VRGZ voor de reparatie van de scheefgroei van de ondersteunende diensten. Andere verklaringen zijn de uitgestelde aanbesteding voor kantoorautomatisering, minder personeelskosten en lagere kosten voor forensisch geneeskundige diensten. De GGD stelt voor om € 500.000 van het gerealiseerde positieve resultaat te storten in een bestemde reserve inzake ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ, bedoeld voor de gezamenlijke frictiekosten van de ontvlechting. De overige € 50.000 willen zij storten in de algemene reserve.

De jaarstukken 2025 zijn door de accountant gecontroleerd en deze heeft een controleverklaring afgegeven voor getrouwheid en rechtmatigheid (bijlage 6).

1.d/e Instemmen met de conceptbegroting 2027.

- *Autonome ontwikkelingen:*

Wij stellen de raad voor met de autonome ontwikkelingen en indexatie zoals op de vorige pagina omschreven, in te stemmen.

Wij steunen de ophoging van € 81.772 voor de extra maatregelen rondom Wet- en regelgeving privacy en de informatiebeveiliging. Dit is essentieel om als GGD toekomstbestendig te zijn.

Het opnemen van € 200.000 voor de blijvende stijging van bijzondere zorg vinden wij verstandig. Uitgangspunt is dat we in uniforme GGD taken uitgaan van solidariteit tussen de 14 gemeenten waarbij op basis van inwoneraantallen de lasten verdeeld worden. Echter begrijpen wij dat sommige maatschappelijke problemen ook lokaal om extra oplossingen vragen. In verband met de stijging van meldingen in Nijmegen vragen wij de GGD daarom om ons regelmatig en tijdig te informeren. Als te lange wachttijden in Nijmegen ontstaan willen wij als gemeente samen met de GGD kijken welke aanvullende maatregelen nodig zijn om adequate oplossingen te vinden.

Wij steunen het gevraagde extra bedrag voor de succesvolle preventieve ketenaanpak van Nu Niet Zwanger van € 130.000 (uit rijksbudget AZWA). Dit wordt dan in besluitvorming genomen in beide IZA/AZWA regio's (Rivierenland/Rijk van Nijmegen).

- *Beleidsmatige ontwikkelingen:*

Wij steunen de gevraagde beleidscapaciteit voor WMO-toezicht. Wij vragen de GGD wel of de kantoorautomatisering voor WMO-toezicht en Toezicht op de Kinderopvang in samenhang aangeschaft en beheerd kan worden met mogelijke shared services met andere GGD-en om alsnog schaalvoordelen te behalen.

Wij steunen de keuze om voor Veilig Thuis het bedrag van € 354.000 in 2027 (eenmalig) niet te laten dalen zoals eigenlijk zou moeten conform de afgesproken financieringssystematiek. Veilig Thuis beweegt namelijk mee met de laatste drie jaar van het gemiddelde aan instroom van meldingen. Door eenmalig nu te 'bevriezen' ontstaat de noodzakelijke rust en ruimte in de bedrijfsvoering. Er is een toename in complexiteit en acute casuïstiek. Wij hebben vertrouwen in de recente intensivering van de samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten. Door eerder de casuïstiek samen te bespreken kan VT samen met de gemeenten grip houden op de werkvoorraad. Met de komst van een extra teammanager kan tenslotte meer zicht en sturing op productie en resultaten ingezet worden.

- *Verwerking van de zienswijze op de Kaderbrief 2027*

De volgende thema's die de Raad in de zienswijze op de Kaderbrief 2027 vermeld had vinden wij blijvend van belang:

Als mede opdrachtgever en financier van de GGD wil de raad in de positie zijn om een standpunt in te nemen over de financiële efficiëntie, haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de noodzakelijke splitsing van de bedrijfsvoering van de GGD en de VRGZ. We steunen de keuze tot splitsing. We constateren wel dat het dossier in een krap tijdsbestek ambtelijk en bestuurlijk is geagendeerd waardoor al in 2026 en 2027 forse begrotingswijzigingen plaats

moeten vinden. De raad kan daardoor alleen een zienswijze indienen op een begrotingswijziging 2026 of 2027 en nog niet op het hele dossier bedrijfsvoering met daarin ook nog de structurele kosten van (maximaal) 7 ton voor de GGD vanaf 2028. Dit is wat ons betreft geen optimaal proces en we vragen de GGD in de toekomst dit soort ingrijpende veranderingen tijdiger op de bestuurlijke agenda te plaatsen zodat de raad beter in positie kan zijn.

Aangezien het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) meerjarig extra rijksmiddelen beschikbaar stelt, begrijpen wij dat de GGD voorstelt om ook meerjarig financiële ruimte en continuïteit te realiseren. Wij steunen de GGD in hun wens om met meer financiële zekerheid verder te kunnen bouwen aan gezondheidsbevordering. Samen met de andere gemeenten gaan wij met de GGD hierover in gesprek.

Wij zijn verheugd met het feit dat de afdeling Jeugdgezondheidszorg budget neutraal kan gaan voldoen aan de kwaliteitseisen van het Landelijk Professioneel Kader. We worden als raad graag tijdig geïnformeerd wanneer dit in de uitvoering het geval is.

Wij steunen tenslotte de verdere uitrol van de proeftuinen van Samen Verder in Nijmegen ofwel het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Ook als dat betekent dat we op een nieuwe manier naar prestatie indicatoren, verantwoord en begroten moeten gaan kijken. Alle netwerkpartners werken succesvol in de proeftuinen in Nijmegen op een andere manier samen om betere hulp te bieden aan inwoners. Hierdoor zijn de eigen protocollen en diensten niet meer 1 op 1 terug te herleiden naar de activiteiten. De proeftuinen laten duidelijk zien dat onze inwoners sneller en beter geholpen worden. Wij vragen de GGD om deze beweging te steunen en te versnellen in Gelderland-Zuid.

- *De zienswijze komt overeen met het advies van de regionale Adviesfunctie*

De Adviesfunctie adviseert over conceptbegroting als volgt: “Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om in te stemmen met de begroting 2027. Wij adviseren de deelnemende gemeenten om naar rato van deelname € 2.546.000 aan risico's op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in paragraaf 4.1). Dit bedrag is gebaseerd op het verschil tussen het totale risico van de GGD GZ van € 4.694.000 minus de algemene reserve van € 2.148.000. Hiermee wordt het risico ‘organisatie en opzetten bedrijfsvoering GGD’ meegenomen in het risicoprofiel. Zodra de besluitvorming heeft plaatsgevonden en de ontvlechting van de bedrijfsvoering in de begroting is verwerkt, kunnen de deelnemende gemeenten het opgenomen risico naar rato van deelname met € 540.000 verlagen”.

1.f/g Instemmen met meerjarenbegroting 2025-2028.

In de zienswijze wordt aangegeven dat wij de meerjarenbegroting voor kennisgeving aannemen. Gemeenten staan voor grote uitdagingen om hun meerjarenbegroting sluitend te krijgen. Dat speelt met name vanaf 2026. Er zal daarom ook een beroep worden gedaan op de verbonden partijen om mee te denken over kostenbesparingen vanaf 2026, kritisch te zijn op nieuwe ontwikkelingen in de begroting en in geval van nieuw beleid dekking te vinden binnen de bestaande begroting.

Kantttekeningen

In de programmabegroting 2027 staan nog niet de financiële gevolgen van het dossier splitsing bedrijfsvoering GGD en VRGZ. Na besluitvorming in het AB van de GGD in september 2026 zal er mogelijk een begrotingswijziging 2026 en 2027 doorgevoerd moeten gaan worden. De structurele kosten komen pas terug in de begroting van 2028.

Fatale termijn

Voor deze zienswijze is 10 juni de laatste mogelijkheid. Er is afgesproken dat alle GR-en dan geagendeerd worden.

Gesprek met de stad

Voor dit GGD begrotingstraject worden jaarlijks openbare informatiebijeenkomsten georganiseerd voor gemeenteraden en andere geïnteresseerden. Op 11 mei 2026 vindt een openbare bijeenkomst plaats waarin de begroting en jaarrekening worden toegelicht aan de gemeenteraden in de regio Nijmegen.

Financiën

Het Algemeen Bestuur heeft vorig jaar op 4 september 2025 besloten tot een structurele bezuiniging van € 850.000 vanaf de Programmabegroting GGD 2026. Dit boven op een landelijke bezuiniging van circa € 900.000 per jaar en de vermindering van facultatieve taken in sommige gemeenten. Naar aanleiding van dit recente bezuinigingspakket zijn extra bezuinigingen voor 2027 niet passend. GGD vraagt nu om een weloverwogen uitzetting van € 514.000 bovenop de indexering. De raad beoordeelt de nu gevraagde uitzettingen op haalbaarheid en wenselijkheid in het totaal van onze Stadsbegroting 2027.

Jaarrekening 2025

Het positieve resultaat over 2025 ad € 550.000 wordt na goedkeuring voor € 50.000 toegevoegd aan de Algemene Reserve van de GGD en voor € 500.000 toegevoegd aan de bestemde reserve ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ. Voor Veilig Thuis (VT) geldt met ingang van 2023 een eigen systematiek. Dat betekent dat van het negatieve resultaat van € 276.304 opgenomen mag worden uit de egalisatiereserve VT. Daarmee wordt de stand van de egalisatiereserve € 103.592. De hoogte van de egalisatiereserve VT mag namelijk maximaal 5% bedragen van de lasten van VT van de laatst vastgestelde jaarrekening.

Begrotingsjaar 2026

Er zijn nog geen begrotingswijzigingen voor 2026 geweest. Er worden wel begrotingswijzigingen verwacht, zowel voor de begroting 2026 als voor de begroting 2027. Dit is het gevolg van de extra kosten die worden verwacht door de splitsing van de bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD GZ.

Begrotingsjaar 2027

Er is een verschil tussen de begroting 2027 van de GGD en de beschikbare bedragen in de begroting 2027 van de gemeente Nijmegen. Dit komt grotendeels door de uitzettingen bij de GGD, maar ook deels doordat de indexering van de GGD hoger is dan de verwachte indexering in de gemeentelijke begroting.

Daarom betekent het instemmen met de begroting van de GGD ook het instemmen met de volgende claims op de begroting van de gemeente Nijmegen*:

€ 3.186,31	Onvermijdelijke claim: Combinatie van hogere indexering GGD minus inkrimping i.v.m. andere verhouding inwoners.
€ 16.394,00	Uitzetting zaaktoezicht systeem
€ 16.394,00	Uitzetting beleidsmedewerker toezicht
€ 71.174,00	Uitzetting bijzondere zorg
€ 130.329,73	Totaal claim begroting 2027

**De uitzetting van Nu Niet Zwanger kost 41.789 euro. Deze wordt vanuit de AZWA-middelen gefinancierd. Hiervoor is dus geen claim op de begroting nodig, maar wel een claim op de toekomstige AZWA-middelen.*

Bij het vaststellen van de verleende subsidies aan de GGD voor het jaar 2025 zal blijken of verleende subsidies aan de GGD lager zullen worden vastgesteld. De eventueel terug te vorderen middelen vloeien dan terug naar de gemeente. De GGD heeft hier rekening mee gehouden in haar jaarrekening.

De raad doet in deze zienswijze een oproep aan de GGD om, gelet op het gemeentelijk financiële perspectief voor 2027 en volgende jaren, de kosten zo veel mogelijk te reduceren en bij nieuw beleid dekking te zoeken binnen de eigen begroting. Een hogere acquisitiedoelstelling kan ook een positieve bijdrage leveren aan het resultaat van de GGD. Wij zullen risico's uit de risicoparaagraaf van de GGD verwerken in onze eigen gemeentelijke paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing conform de aanbeveling van de Adviesfunctie.

Vervolg

Na vaststelling van de zienswijze door de raad wordt de GGD Gelderland Zuid middels bijgevoegde brief (bijlage 1) op de hoogte gebracht. Het Algemeen Bestuur GGD GZ zal de jaarrekening 2025 definitief vaststellen in zijn vergadering van 2 juli 2026. De begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 worden definitief vastgesteld in de AB-vergadering van 3 september 2026.

Bijlagen

1. Conceptbrief van de raad aan de GGD GZ betreffende zienswijze concept jaarrekening 2025 en conceptbegroting 2027
2. Adviesrapport jaarrekening 2025 en conceptbegroting 2027 Adviesfunctie regio Nijmegen d.d. 24-04-2026
3. Aanbiedingsbrief GGD GZ concept jaarrekening 2025 GGD GZ d.d. 31-03-2026
4. Aanbiedingsbrief GGD GZ conceptbegroting 2027 GGD GZ d.d. 31-03-2026
5. Concept Jaarrekening 2025 GGD GZ
6. Controleverklaring jaarrekening 2025 GGD (2026)
7. Concept programmabegroting 2027 GGD GZ
8. Bestuur jaarverslag 2025 GGD Gelderland Zuid